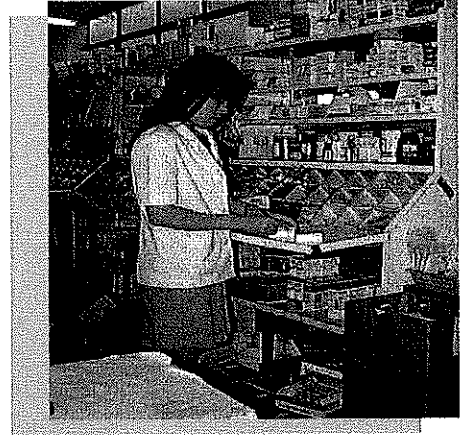

ชื่ออาชีพ เภสัชกร

Pharmacists

รหัสอาชีพ 2224 (TSCO)

นิยามอาชีพ

นำแนวคิดและทฤษฎีทางด้านเภสัชศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการเตรียมและผสมยา หรือจำหน่ายเวชภัณฑ์และยาต่าง ๆ เตรียมและจัดแจงเวชภัณฑ์ตามใบสั่งยาของแพทย์ ทันตแพทย์และสัตวแพทย์ หรือทำการผสมสูตรยา ตรวจสอบใบสั่งยาเพื่อให้แน่ใจว่าขนาดของ ยาที่สั่งเป็นขนาดที่เหมาะสม และเพื่อให้แน่ใจว่าคนไข้ หรือผู้ที่จ่ายยาให้คนไข้ เข้าใจ วิธีการใช้ยา รวมทั้งให้การแนะนำในกรณีที่เกิดการแพ้ยา จัดเวชภัณฑ์และยาในโรงพยาบาล หรือจำหน่ายในร้านขายยาทั่วไป จัดบันทึกรายการยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดสารพิษ และยาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมซ้ำซาก ทดสอบตัวยาเพื่อให้รู้ว่าเป็นยาอะไร สกัดยาให้บริสุทธิ์ และเข้มข้นขึ้น มีส่วนร่วมในการพัฒนา กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ เขียนรายงานและ

วารสารทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้องและควบคุมดูแล
ผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ

ลักษณะของงานที่ทำ

ค้นคว้า และพัฒนาสูตรยาตำรับใหม่ ๆ เพื่อขึ้นทะเบียนและส่งสูตรที่สำเร็จแล้วให้
ฝ่ายผลิตเพื่อทำการผลิตยาออกจำหน่าย ควบคุมการผลิตยาให้เป็นไปตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้
วิเคราะห์ ตรวจสอบยาที่ผลิตให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ปรุงยา จ่ายยา และ
สิ่งที่เกี่ยวข้องตามใบสั่งหรือตามสูตร เตรียมการผลิตยา เช่น ยาน้ำ ยาขี้ผึ้ง ยาผง ยาเม็ดกลม
ยาเม็ดแบน แคปซูล และยาฉีดตามใบสั่งของแพทย์ หรือตามสูตรที่ได้รับการรับรองแล้ว
ชี้แจงแก่แพทย์ พยาบาล และผู้ปฏิบัติงานในแขนงอื่น ๆ ทางการแพทย์เกี่ยวกับยา
เคมีภัณฑ์และการใช้สิ่งนั้น ๆ ควบคุมและจ่ายยาเสพติดให้โทษ ยาพิษและสารพิษที่ต้องการ
ใช้เพื่อการแพทย์กิจการในบ้าน อุตสาหกรรม หรือเกษตรกรรม และจ่ายสิ่งนั้น ๆ ตามกฎ
ข้อบังคับ ทำหน้าที่วิเคราะห์และทดสอบตามปกติ เพื่อให้ทราบชนิดความบริสุทธิ์และความ
แรงของยา จัดระเบียบและควบคุมรักษายาในคลัง ทำบัญชีประจำคลังโดยแบ่งเป็น
หมวดหมู่ เช่น ยาเสพติดให้โทษ ยาอันตราย ยาสามัญ เคมีภัณฑ์ และเครื่องใช้ในการแพทย์
อาจจัดซื้อเวชภัณฑ์และเคมีภัณฑ์ และสะสมเครื่องใช้ในการแพทย์ไว้จ่ายแก่คนไข้
และห้องรักษาโรค อาจผลิต จำหน่าย และชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์ เช่น สุขภัณฑ์
เครื่องสำอาง เคมีภัณฑ์สำหรับเกษตรกรรมและพืชสวน และยาสำหรับสัตว์ ศึกษาวิธีการ

ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องจักรที่ใช้ผลิตยา เครื่องมือในการวิเคราะห์ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ

สภาพการจ้างงาน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ได้รับค่าตอบแทนการทำงานเป็นเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ซึ่งข้อมูลการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ (สำนักงาน ก.พ.) ใช้บังคับเดือน มกราคม 2556 ดังนี้

ปริญญาตรี	15,000 – 16,500 บาท
ปริญญาโท	17,500 – 19,250 บาท
ปริญญาเอก	21,000 – 23,100 บาท

สำหรับค่าจ้างรายอาชีพภาพรวมทั่วประเทศ ปี 2554 : กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน ได้ศึกษาพบว่าอาชีพเภสัชกรโรงพยาบาล ได้รับค่าจ้างสูงสุดเดือนละ 20,000 บาท ต่ำสุดเดือนละ 5,590 บาท ค่าจ้างเฉลี่ยเดือนละ 11,408 บาท

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สสำรวจค่าตอบแทนภาคเอกชน ประจำปี 2554 พบว่าอาชีพเภสัชกร ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่มีประสบการณ์ จะได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 17,389 บาท และได้รับเงินเพิ่มอื่นๆเฉลี่ยต่อเดือน 4,650 บาท

ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง แต่อาจจะต้องทำงานวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด หรือทำงานล่วงเวลา ในกรณีที่ต้องการให้งานที่ได้รับมอบหมายเสร็จให้ทันต่อการใช้งาน

นอกจากผลตอบแทนในรูปแบบเงินเดือนแล้ว ในภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนอาจได้รับผลตอบแทนในรูปแบบอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัส เป็นต้น

สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบการอาชีพเภสัชกรอาจต้องทำงานในห้องทดลอง เพื่อปฏิบัติงานด้านปรุงยา จ่ายยาและสิ่งที่เกี่ยวข้องตามใบสั่งหรือสูตร เตรียมหรือควบคุมการผลิตยา (ยาน้ำ ยาขี้ผึ้ง ยาผง ยาเม็ดกลม ยาเม็ดแบน แคปซูล และยาฉีด) ตามใบสั่งของแพทย์ หรือตามสูตรที่รับรองกันแล้ว ทำการทดสอบยา ต้องอยู่กับสารเคมีที่ต้องใช้ในการทดสอบ ซึ่งสารเคมีในห้องปฏิบัติการทดลองอาจจะทำปฏิกิริยาที่ทำให้เป็นอันตรายได้ ดังนั้นจึงต้องรู้จักวิธีใช้ และวิธีป้องกันรวมทั้งปฏิบัติงานตามขั้นตอนตามระเบียบที่กำหนดไว้ ต้องทำงานในบริเวณที่กำหนด และเป็นบริเวณห้ามสูบบุหรี่หรือรับประทานอาหารต้องใช้อุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถุงมือ หน้ากาก เป็นต้น

เภสัชกรอาจจะทำงานในห้องจ่ายยา หรือร้านขายยา โดยทำหน้าที่ควบคุมการจัดยาให้ถูกต้องตามแพทย์สั่ง จัดระเบียบควบคุมรักษายาในคลัง และแนะนำคนไข้ในการใช้ยา

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์
2. มีสุขภาพกายและจิตใจดี ไม่พิการ ไม่ตาบอดสี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถ เป็นผู้นำได้ เนื่องจากอาจจะทำงานควบคุมผู้อื่นโดยเฉพาะในงานการผลิต มีบุคลิกภาพดี
3. รักในอาชีพนี้ มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมสูง
4. ต้องมีความสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และสามารถสอบได้ คะแนนดีในวิชาเหล่านี้
5. ชอบการค้นคว้าทดลอง การใช้ปัญญาในการวิเคราะห์
6. มีความละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกต
7. ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ
8. ผู้ที่สนใจประกอบอาชีพนี้ต้องขอขบการท่องจำ เพราะจำเป็นต้องจำชนิดของยา ส่วนประกอบของยา ชื่อและประโยชน์ของต้นไม้ที่มีฤทธิ์ทางยารวมทั้งชื่อยาและ ชื่อสารเคมีที่ใช้ในการรักษาโรค

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ควรเตรียมความพร้อมดังนี้ คือ :

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สมัครงสอบคัดเลือกเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา ในคณะเภสัชกรรม สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) จากสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐหรือภาคเอกชน เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น

โอกาสในการมีงานทำ

ปัจจุบันความต้องการยาสำหรับรักษาโรคทางการแพทย์แผนปัจจุบันและแผนโบราณเพิ่มมากขึ้น ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรและชนิดของเชื้อโรคที่พัฒนาตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การพัฒนาคุณภาพของยาตลอดจนการควบคุมขั้นตอนการผลิตยารักษาโรค ให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดรักษาต้องดำเนินการอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มียาที่สามารถใช้ในการรักษาบำบัดโรคต่างๆ ที่เพียงพอกับจำนวนประชากร เภสัชกรจึงยังเป็นที่ต้องการทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างมาก แนวโน้มของโอกาสในการมีงานทำของอาชีพนี้ยังคงมีอยู่ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านนี้สามารถหางานทำได้ง่าย และไม่ตกงานอย่างแน่นอน อาชีพเภสัชกรสามารถทำงานในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ เช่น โรงพยาบาล องค์การเภสัชกรรม ส่วนในหน่วยงานเอกชน ได้แก่ บริษัทผลิตยา บริษัทนำเข้ายา

บริษัทผลิตเครื่องสำอาง หรือประจำร้านขายยา หรืออาจประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยการเปิดร้านขายยา

โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการในโรงพยาบาลทั่วไป ในองค์การเภสัชกรรม จะได้รับตำแหน่งและเลื่อนขั้นยศตามขั้นตอนของระบบราชการ การศึกษาต่อเพิ่มเติมจะช่วยให้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งได้รวดเร็วและสามารถเป็นถึงผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานได้ ส่วนในภาคเอกชนนั้นขึ้นอยู่กับโครงสร้างการบริหารงานขององค์กร ซึ่งสามารถเป็นผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการด้านคุณภาพหรือผู้จัดการฝ่ายขาย เภสัชกรสามารถประกอบธุรกิจส่วนตัว คือ เป็นเจ้าของร้านขายยา สำหรับผู้ที่สามารถผลิตยา หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่สามารถบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยหรือบำรุงรักษาสุขภาพได้โดยผ่านการทดสอบและได้รับอนุญาตจากองค์การเภสัชกรรมสามารถจดลิขสิทธิ์การเป็นเจ้าของสูตรในการปรุงยา หรือผลิตภัณฑ์นั้น และผลิตเป็นสินค้าออกจำหน่ายในลักษณะอุตสาหกรรมได้เช่นกัน

อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ตัวแทนจำหน่ายยา เจ้าของร้านขายยา ผู้ควบคุมห้องทดลองปฏิบัติการ พนักงานตรวจสอบอาหารและยา

แหล่งข้อมูลอื่นๆ

- โรงพยาบาลของรัฐ
- คณะเภสัชศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา www.fda.moph.go.th
- องค์การเภสัชกรรม www.gpo.or.th
- สภาเภสัชกรรม www.pharmacycouncil.org
- เภสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ www.thaipharma.net
- สมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) www.pharcpa.com
- สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) www.thaihp.org
- การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) กรมการจัดหางาน www.doe.go.th